

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Din lumea muncitorilor cuvioși în via Domnului

Precum navigatorul are nevoie de un port, unde să se refugieze de furia furtunii, precum căprioara are nevoie de pădure, unde să se ascundă din calea armei ucigătoare a vânătorului, precum pasările cerului după un zbor obositor au nevoie de copacul înalt unde să-și odihnească aripile obosite, așa și sufletul omului conștient de adevărul cuvintelor Sft. Scripturi: „Omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu“, are nevoie de un loc unde să se refacă, să se regăsească pe sine, să se întărească sufletește, pentruca ziua următoare să poată relua cu succes lupta pentru pâinea cea de toate zilele. Sfânta Mănăstire este locul cel mai potrivit și mai ducător la acest scop pe pământ, care dela un capăt la celalalt formează azi „Valea Plângerilor“, a distrugerii fizicului, psihicului omului și a nimicirii tuturor lucrurilor frumoase, pe care civilizația le-a creat în decursul secolelor. Trăim cu adevărat timpurile apocaliptice, cu deosebirea că nu din toate sufletele omenești curg în șiroaie „plângerile lui Eremia“.

Aceasta m'a făcut și pe mine ca, amăsurat creșterii mele atât din familie cât și cea din Preperandă confesională din Caransebeș, la 31 Octombrie se vizitez minunata Mănăstire a Hodoș-Bodrogului.

Spre mulțumirea mea sufletească, am avut fericirea de-a participa la serviciul divin, oficiat cu atâta smerenie de cuviosul călugăr părintele Ioan din Căprioara, care, de 40 de ani, vestește evanghelia tuturor necăjiților. Dar precum cuvintele lui nobilează sufletele, tocmai așa mâinile Sfinției Sale au altoit aproape 10.000 de pomi fructiferi de pe proprietatea Sft. Mănăstiri.

Privind figura sa patriarhală, văd cu ochii sufletului meu preoții poetului, „cu crucea în frunte“, de pe timpurile când potirele erau de lemn, iar preoții de aur. Slujește în via Domnului ca un adevărat serafim. Plin de duiosie e glasul lui și smerit ca o adevărată slugă bună al Domnului. Văzându-l esclami: „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec“.

Plăcut impresionat am rămas de disciplina introdusă de învățatul stareț al Sft. Mănăstiri, Părintele Iulian Nicoară. Cucernicii frați, pătrunși de misiunea lor, îmbrăcați irepoșabil, ascultă Sft. Liturghie și, cu glasurile lor curate, acompaniază cântările cantorilor și ale noastre ale cântăreților ocazionali. Ca unul care de 15 ani în fiecare an cel puțin de 4 ori vizitez acest sfânt lăcaș, constat cu multă bucurie progresele cucernicilor călugări, făcute și pe terenul culturii sociale, atât de necesare în astfel de locuri.

Li vedem atenți la tot ce să petrece în jurul lor, cu toată bunăvoința și dragostea față de noi, care ne adresăm lor cu câte o întrebare, ori solicitând vreun serviciu. Ca și când abia așteaptă fiecare dintre ei ca să fie solicitați să ne facă un serviciu. Ce bine ne pare când vedem o nouă ordine realizată de un singur om înțelept și plin de tact apostolic.

Ceeace ne produce pe lângă o mulțumire sufletească, și o mândrie ortodoxă, este fără îndoială iconostasul Sft. Mănăstiri. E o adevărată capodoperă, în sculptura lemnului. Poate mulți intelectuali arădani nici azi nu știu că, prin interesul și jertfele personale ale Prea Sfințitului Episcop Dr Andrei Magieru, s'a aranjat la Sft. Mănăstire un atelier de sculptură, unde sunt concentrați mai mulți cucernici călugări, adevărați artiști în ale sculpturii. Pentru a ne convinge despre valoarea lucrului lor, e de ajuns o vizită la biserica din cartierul Grădiște-Arad, unde putem vedea un iconostas, sculptat de acești modești călugări, atât de iscuțiți și de muncitori.

Iată deci, prin înțeleaptă conducere a Chiriarhului, vedem împreunate munca evanghelică cu cea fizică. Am constatat încă un lucru important, și anume: Pe când unii lucrători muncesc zilnic câte 4—8 oare, până atunci acești modești slujitori ai Domnului muncesc câte 16 ore zilnic, o muncă grea, migăloasă și mai presus de toate, fără murmur, fără plată, fără oboseală.

Un proverb ne spune: „Cultul morților este un semn al civilizației“. Am fost satisfăcut văzând că

s'a ridicat o cruce monumentală la mormântul productivului scriitor bisericesc de pioasă memorie, Dr. Grigorie Comșa, care aici își doarmă somnul de veci. Recunoștiință inițiatorilor și înfăptuitorilor.

Energicul și bunul fost administrator al Sft. Mănăstiri cu mâni curate (durere trebuie se accentuez acest fapt că în lumea noastră a laicilor, puțini administratori au mâni curate), Părintele protopop Seculin a avut fericita idee de a se gândi și la nevoile pelerinilor, care, în număr foarte mare, vin în pelegrinaj aici și care, în trecut, nu aveau unde să-și plece capul. Acum au 3 pavilioane corespunzătoare scopului. Laudă lui și mulțumirile noastre.

Drept încheiere și un cuvânt nouă mirenilor intelectuali. Precum vedem din șirurile de mai sus, biserica prin slujitorii ei, — cum s'ar zice: „Dela Vlădică până la opincă“, — face tot posibilul ca să ne atragă la sânul ei. Durere, prea puțini răspundem! Oare nu e timpul ca cel puțin acum, în oara a 12-a, să ne înregistram în oastea misionarismului mirean? Ca să nu se spună de noi: „Perirea ta prin ține, Izraile!“ Biserica ne așteaptă să ne ducem la ea. Numai de câștigat vom avea.

Iosif Târziu,
învățător...

Pregătirea pentru spovedanie în școală

1. Lecțiuni pregătitoare

Reușita spovedaniei copiilor depinde în mare măsură de pregătirea pe care le-o face catihetul acestora în orele de religie. Cel puțin cu două săptămâni înainte de termen, preotul va începe să predea copiilor lecțiuni în legătură cu importanța acestei sfinte taine și cu pregătirea pentru primirea ei cu vrednicie și cu folos. Programa de religie nu va fi îngreunată și nerespectată dacă catihetul va introduce în cadrul ei, în fiecare din cele două posturi mari, câte cel puțin 4—5 ore de pregătire a copiilor pentru împărtășirea cu sfintele taine. În programa analitică e prevăzută la unele clase câte o lecțiune despre sfânta spovedanie și sf. cuminecătură. Dar nu e suficient. Catihetul mai trebuie să adauge încă 4 lecțiuni. Și acestea în fiecare clasă.

Prima lecțiune pregătitoare pentru sfânta spovedanie poate să fie pilda fiului rătăcit, care e icoana spovedaniei adevărate. După ce le-am descris aceasta pildă, vom spune școlarilor că și ei pot să ajungă niște „fii rătăciți“ prin greșelile săvârșite și prin supărările pricinuite părinților lor, mai marilor și lui Dumnezeu. Dar precum s'a căit fiul rătăcit și și-a cerut iertare dela tatăl său, așa trebuie să se căiască și ei și să-și ceară iertare dela Dumnezeu și dela toți aceia pe cari i-au supărat, cu vorbele sau cu pur-

tările lor. Cel mai potrivit moment de împăcare cu Dumnezeu este sf. spovedanie. Trecând la această taină vom vorbi despre ea în linii generale, fără să intrăm în amănunte, comunicând copiilor data când și ei se vor putea mărturisi, făcând împăcarea cea mare cu Dumnezeu și câștigând din partea Lui milă și iertare. Putem să le spunem la sfârșit un exemplu sau o istorioară despre încăpăținare, arătând cum pedepsește Dumnezeu încăpăținarea omului și stăruința în păcat, cât de mult îi place recunoașterea greșalelor noastre, căința și lacrimile. Este foarte potrivită în privința aceasta istorioara cu „fata încăpățanată“ cuprinsă în cartea pr. Mihălcescu... care și-a pierdut graiul din cauza că nu și-a mărturisit greșala pe care o săvârșise față de Maica Domnului. Dar în moment ce s'a căit și a încercat să-și mărturisească greșala, și-a primit graiul. Eu am spus-o aceasta istorioară în toate clasele și a avut mare efect în sufletul copiilor. Se pot găsi și alte istorioare de natura aceasta, sau se pot alcătui de către catihet.

A doua lecțiune pregătitoare pentru spovedanie o poate forma descrierea soartei orașelor Sodoma și Gomora, care nu s'au convertit la avertismentul dat de Dumnezeu, ci au stărut cu încăpăținare în fărădelegi și stricăciuni sufletești, precum și descrierea călătoriei prorocului Iona spre Ninive și a pocăinții locuitorilor din această cetate, pe care Dumnezeu i-a iertat. Sodoma și Gomora prin încăpăținare au ajuns la nimicire, Ninive prin căință, la izbăvire. Cele dintâi n'au ascultat și au pierit, cea de a doua ascultând s'a mântuit. Arătăm apoi copiilor că așa se poate întâmpla cu fiecare om care n'ascultă poruncile Lui Dumnezeu. Dar cel ce se căiește, mult dobândește. Cel mai potrivit loc unde să ne căim pentru păcatele noastre este sf. Biserica, iar momentul cel mai important al pocăinții este când ne spovedim înaintea duhovnicului. Aci facem iarăși legătură cu taina sfinte spovedanii arătând origina ei dumnezească și datoria fiecărui creștin de a o primi cu vrednicie, conform poruncei a IV-a bisericești.

A treia lecțiune pregătitoare o poate forma expunerea condițiilor ce se cer ca spovedania să reușească de lin, între cari cele mai însemnate sunt aceste trei: mărturisirea greșalelor, căința sau părerea de rău pentru greșalele săvârșite și promisiunea îndreptării. Expunerea acestor condiții e bine să fie presărată cu exemple și istorioare, pentruca copilul să țină mai bine în minte datoria ce o are în fața scaunului spovedaniei. În această oră copiii dela clasa III-a în sus vor fi învățați să rostească formula dela începutul și sfârșitul mărturisirii.

În a patra lecțiune pregătitoare catihetul va da copiilor ultimele îndrumări practice pentru apropierea de scaunul mărturisirii. Între altele, copiilor li-se va pune în vedere că pot să postească și ei măcar o zi (afară de cei debili), mai ales vor fi în-

demnați să țină post sufletesc: postind cu ochii prin abținerea dela privirea lucrurilor urâte și prin ridicarea ochilor spre cer, postind cu urechile prin ferirea de a asculta înjurături sau vorbe rele despre alții, postind cu gura prin rostirea de rugăciuni și cântând cântări religioase, postind cu mâinile prin săvârșirea unei fapte bune, cum este ajutorarea unui sărac și postind cu picioarele prin ocolirea cinematografelelor, a cârciumelor, a caselor de joc și a altor jocuri de șarte și cercetând Biserica sau stând retrași acasă unde își vor face rugăciunile și vor ceti o carte religioasă sau vor ajuta munca cinstită a părinților. Această zi de post poate să fie tocmai ziua spovedaniei.

În a 4-a care poate fi și ultima zi pregătitoare pentru spovedanie, catihetul va împărtași copiilor toate îndrumările cari n'au fost încă amintite în le-gătură cu această taină.

Despre sf. cuminecătură urmează să vorbească catihetul copiilor într'o altă lecțiune, în care va arăta origina și însemnătatea acestei taine și modul în care au să se comporte copiii în ziua împărtașaniei. Nu mă ocup cu această taină, căci ea formează un subiect aparte.

Aci e locul să mai amintesc ca în Dumineca dinaintea sf. spovedanii și a sf. cuminecături, la finea serviciului divin din Biserica, preotul e bine să atragă atenția părinților ai căror copii se împărtașesc, că au datoria morală să-i supravegheze mai mult ca oricând și să dea o mână de ajutor preotului pentru buna reușită a mărturisirii și împărtașirii copiilor. Iar pe părinții cari n'au fost la Biserica, ar fi ideal ca preotul să-i cerceteze acasă și să le ceară personal concursul întru pregătirea cu vrednicie a copiilor lor pentru sfintele taine.

2. Ziua spovedaniei. Ultimele pregătiri

E dimineața zilei de spovedanie. Copilul se deșteaptă sub impresia unei zile deosebite, unei lumi noi. Zi tristă și zguduitoare! Zi de înmormântare! Copilul știe dela ultimele ore de religie că în ziua spovedaniei își îngroapă păcatele. Acestea vor trebui spălate cu lacrimi. Numai după îngroparea omului vechiu al păcatelor și după lacrimile de căință, va răsări pentru el a doua zi soarele bucuriei și al sfințeniei primind pe Iisus în suflet prin sf. cuminecătură.

După ce și-a făcut rugăciunile de dimineață, pornește spre școală. E tăcut și gânditor. În clasă nu mai e copilul zgomotos și certăreț de ieri. Cu colegii vorbește frumos și cuviincios! În pauză îl vedem rugându-se cu alți copii înaintea candeliei și a icoanei sfinte din clasă. La sfârșitul orelor își cere cuviincios iertare dela dna sau dl învățător precum și dela colegii pe care i-a supărat. Dela școală merge de-a dreptul acasă. Își caută cartea de rugăciuni și cetește rugăciunile înainte de spovedanie. Ia masa. După ce

a terminat își cere iertare dela părinți și dela toți ai casei. Apoi tăcut îndreaptă pașii spre sf. Biserica unde-l așteaptă duhovnicul.

Toate acestea le știe și le face pentru că așa l-a învățat părintele catihet la ultimile ore de religie.

Pr. Andrei Lupșa.

Energia creștină

Cunoscutul și mult apreciatul prozator ardelean, Pr. Ion Agârbiceanu, a ținut în sala Palatului Cultural din Arad, Duuinecă, 28 Nov. a. c., o conferință a cărei necesitate imperioasă se simțea de mult, și mai ales în zilele de astăzi, intitulată „Energia Creștină”.

Într'adevăr, astăzi, când omenirea, se luptă cu atâta înverșunare pentru a câștiga cât mai mult spațiu vital; pentru a-și perfecționa cât mai mult mașinismul orb, de care se află legată cu trup și suflet; pentru a captura cât mai multe din secretele naturii, se pune întrebarea: Mai constituie creștinismul o energie fortificatoare pentru viața omului, sau nu?

Știm cu toții că trăim în veacul energismului. Suntem în secolul vitezei, al modernismului, al emancipării totale — zic unii. Tipul omului creștin nu mai corespunde acestui veac. Viața omului trebuie să se miște spre o acțiune tot mai vijelioasă. Ce mai poate omul creștin, a cărui idealuri sunt legate de fericirile biblice. Cum mai poate ține pas cu lumea de azi, când capul lui umblă prin nouri și țintele lui tind spre înălțimi imaginare, stratosferice? Energia creștină e pasivă, statică, o energie a răbdării, a bunătății, iubirii — zic alții. Alte principii trebuie să-l facă biruitor pe om în această lume. Trebuie căutată o energie supraomenească, în ateism. Creștinismul caută să se piardă în visări, într'o viață viitoare care nu există. Coboară-l pe om la viața naturală și va dispărea sărăcia, incultura și nemulțumirile de tot felul. E nevoie să se creeze supra-omul și supra-popoaie. Dați frâu liber tuturor pasiunilor și instinctelor — strigă hiarele bolșevice. Creștinismul ne-a ținut legați în pornirile noastre. Creștinismul a îmbătrânit. Azi creștinismul nu mai poate însufleți — zic și unii și alții. — Așa se vorbește și cu astfel de concepții se frământă capetele omenirii.

Dar, dacă într'adevăr creștinismul nu mai prezintă o energie fortificatoare și că el ar fi static, pasiv, neînsuflețitor și în neconcordanță cu vremurile emancipate în care trăim, rămâne de văzut.

E destul să aruncăm o privire asupra fericirilor evanghelice, spre care Mântuitorul le-a rostit de pe Muntele fericirilor — și, dintr'o adâncire exegetică a adevărilor etern valabile ce zac în ele, să ne dăm seama dacă ne predispun la pasivism, sau ne cer cel mai puternic efort, pentru a le urma.

Eu cred că nu-i așa de ușor a fi sărac cu duhul; a-ți recunoaște marginile tale și să-ți recunoști scăderile intelectuale și morale, — păcătoșenia. — Cei care-și recunosc acestea, dau dovadă de smerenie, de umilință — și aceasta cere — cred — efort. Ei învață să distingă cele trecătoare de cele veșnice, și caută adevărata fericire numai în legătură cu împărăția cerurilor. Cei „săraci cu duhul“ căutând mereu să cunoască voința lui Dumnezeu și să sporească în cele duhovicești, ajung aici pe pământ la o stare sufletească de pace cu Dumnezeu, care-i face fericiți și membrii ai împărăției cerurilor. Ori, pentru a putea ajunge un astfel de membru, incontestabil, se cere un efort foarte mare.

Nu-i mai puțin lucru a plânge de răutatea ta și a lumii. Pe omul pios — „sărac cu duhul“ — îl doare în suflet nelegiuirile lumii, care se desfășoară zilnic în fața lui. El își recunoaște păcatele — și asta înseamnă nu pasivism, ci consumare, muștrări de conștiință, umilință. — Astfel slăbiciunea firii, predispusă spre păcat, simte necesitatea mântuirii. De aceea omul plânge, iar în sufletul lui se trezește dorința după o lume mai bună.

Nu mai puțin efort trebuie să depui pentru a putea fi blând: de a nu întrebuița mijloace silnice pentru a ajunge ținta — împărăția cerurilor. Cel blând se poartă plin de iubire, și față de cel rău, așteptând cu răbdare capitularea celui netrebnic.

Și așa, cercetând mai departe celelalte fericiri, vom vedea că pentru împlinirea lor se cere energie; dai și primești energie, și împlinatorii lor sunt departe de a fi pasivi sau statici. Observându-le cu băgare de seamă ne vom edifica pe deplin că fericirile și virtuțile evanghelice nu se pot ajunge și împlini fără luptă, fără eforturi considerabile.

Sunt mai multe motive ale tragicului în lume, care fac pe om să dibuiască între bine și rău, să rămână nelămurit asupra rostului lumii, și de atâtea ori să rămână învins în lupta vieții.

Un prim motiv ar fi observarea omului că, în lupta morală dintre bine și rău, de cele mai multe ori învinge răul. Omul se întreabă mereu, fără a putea răspunde: De ce fac răul pe care nu-l voiesc și despre care îmi dau perfect de bine seama că îmi este dăunător, și n'aș face binele de care la fel sunt conștient și știu că îmi este folositor. — Așa s'a întrebat și Apostolul Pavel când a zis în epistola sa către Romani... de voit voesc, dar de lucrat binele nu-l lucrez; căci nu binele, pe care îl vreau, îl fac, ci răul pe care nu-l voesc pe acela îl săvârșesc (7, 18—19).

Neputința omenirii de a înțelege pentru ce triumfă răul în detrimentul binelui, în multe cazuri, a umplut de tragic și de fiori de ghiață capetele cele mai superioare, până la Mântuitorul. El singur ne arată de ce partea răului învinge de cele mai multe ori. „Om

nenorocit — strigăt de desnădejde — ce sânt! — Chemare, strigăt de ajutor: Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia — trupul acesta în care stăpânește păcatul ce-mi aduce moarte? Mulțumesc — strigăt de mângăere al omului intrat în calea îndreptării lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos — dela Hristos vine scăparea de sub tirania păcatului și ajutorul cerut în desnădejde, — zice tot Apostolul Pavel în aceeași epistolă (7, 24—25).

Numai prin Iisus Hristos, noi putem face să triumfe binele asupra răului. Ne este destul ajutorul lui. Să căutăm a birui răul prin bine.

Un al doilea motiv care duce pe om spre tragicul desnădejdiei, ajungând de multe ori să se îndoiască de sine însuși, este concluzia la care mulți au ajuns și pe care o afirmă că, binele, nu triumfă nici în societate. Toate încercările sociale și politice de a introna binele, echilibrul în societate, au fost zadarnice. Mântuitorul singur ne-a descoperit calea prin care se poate nivela lumea, se poate produce o nivelare sufletească: legea iubirii. „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși“ (Mt. 22, 37—39). Să iubiți pe vrăjmașii voștri... (Mt. 6, 44). Unde se cere un efort mai mare, și unde se impune o energie mai intensă, decât la un om, care primind o palmă peste obrazul stâng, prin stăpânirea dela răzbunare întoarce și pe cel drept?

Cel de-al treilea motiv al tragicului, care face pe om să sufere, e singurătatea; credința că e singur și desorientat în viață; convingerea că tot ce face și ce este, nu-i altceva decât deșertăciune. „Deșertăciunea deșertăciunilor — zice Eclesiastul... toate sunt deșertăciune“ (Ecl. 12). Toate sunt deșertăciuni dacă ne legăm viața de idealuri mărginite la viața aceasta vremelnică. Dar, în vederea doctrinei creștine nimic nu este deșertăciune. Deșertăciuni ar fi toate numai în cazul când moartea ar fi veșnică. Moartea nu-i veșnică, pentru că noi nădăjduim într-o viață veșnică, într-o înviere de apoi. Și, credem aceasta pentru că ne-a dovedit-o însuși Mântuitorul Iisus Hristos prin învierea Sa. Nimic nu-i deșert dacă idealurile noastre sunt legate de iubirea de Dumnezeu. Axa vieții noastre să fie sprijinită cu un capăt în cer și cu unul pe pământ, nu cu amândouă pe pământ. Dintr'o steluță mică, omul — ființă care se roagă și se înalță spre Dumnezeu — poate ajunge, prin munca de aci, luceafăr strălucitor.

Așa dar, prin creștinism se asigură biruința finală a binelui, se înlătură desnădejdea și singurătatea prin credința în Tatăl ceresc și deșertăciunea prin viața veșnică. „Spiritul creștin nu e spiritul molău și pasiv al brațelor încrucișate, ci spiritul care sparge cu sacră violență morală formele lumii vechi, dărâmă imperii de strâmbătate, declară războiul legiunilor

de vrăjmași văzuți și nevăzuți, pentru a clădi lumea nouă“.

„Creștinismul dă culturii omenești o bază largă democrată și prin aceasta în același timp, mai sigură. Numai pe baza constituită de el a fost cu puțință dobândirea culturii de care se bucură popoarele europene de astăzi. El prin aceea că a multiplicat centrele de energie, a făcut să crească și energia totală a omenirii.

Acesta este adevărul asupra creștinismului. El a fost — și este — pentru omenire o totală și adâncă renaștere sufletească, un botez regenerativ. El a purificat omenirea de păcatele trecutului și a împântat în locul acestora motive noi de activitate. A deprins pe om om cu lupta cea mai grea de dus, lupta cu sine însuși. A dezvoltat simțul prevederii; a întregit forța de cucerire a omenirii prin chemarea tuturor în rândurile societății. El a însemnat în istoria omenirii momentul celei mai intense încordări.

Prin urmare, creștinismul nu este nici pasiv, nici static, ci este o energie fortificatoare de suflete, o potență inepuizabilă. „Faptele dovedesc că popoarele creștine sunt singurele popoare puternice și cuceritoare“.

Avram Petric, student

Despre ce să predicăm?

În Duminică înaintea Nașterii Domnului (19 Decembrie) — tema: Desăvârșirea.

Ce rost are înșirarea celor treizeci și nouă de nume ale unor oameni dinaintea de venirea lui Hristos, pe care evanghelia de azi ni le-a înșirat în „cartea neamului lui Iisus Hristos“? Acestei nedumeriri i se poate răspunde tot printr'o întrebare: Există oare, vre-un singur cuvânt de prisos în sf. evanghelie? Fiecare cuvânt își are aci un rost mântuitor. Deci și înșirarea de nume din genealogia Domnului Hristos își are tálcul său. Și anume, prin genealogii se arată că Iisus Hristos este Mesia cel prezis de profeti, Fiul lui Dumnezeu. În evanghelia dela Matei (1, 1—16) sunt înșirate generațiile de strămoși ai lui Iisus începând dela Avram. Pe când în evanghelia dela Luca strămoșii sunt amintiți chiar până la Adam și până la Dumnezeu (Lc. 3, 23—38).

Dacă cercetăm cu deamănuntul aceste genealogii, vom găsi acolo, între strămoșii lui Iisus Hristos, pe Avraam, pe Isac, pe Iacob, pe Vooz, pe Iessei, pe regii David și Solomon, pe Zorobabel, — oameni drepti, într'adevăr, dar nu fără nicio umbră de păcat. Ci nu toți strămoșii Domnului au fost oameni cu frica lui Dumnezeu. Amintim doar pe regii necredincioși Manasse, Amon și Iehonia (IV Imp. 21, 2 și 20; 24, 37). Și totuși

din seva acestei tulpine milenare a înflorit Hristos, după firea sa omenească: „toiag din rădăcina lui Iessei și floare dintr'ansul“ — precum cântăm. Prin toate acestea evanghelia ne deslușește minunata economie a lui Dumnezeu, care „*trimițând pe Fiul său întru asemănarea trupului păcatului și pentru păcat, a osândit păcatul în trup*“ (Rom. 8, 3). Și astfel din toți acei strămoși, dela care a moștenit firea omenească, afară de păcatul strămoșesc, Iisus s'a înălțat prin puritatea sfințeniei sale, nu numai ca Dumnezeu, dar și ca om. Căci luând Fiul lui Dumnezeu, firea lui Adam cea stricată prin păcat, i-a împărțit din stințenia dumnezeirii lui, și cu totul preamărită a înălțat-o la cer dreapta Tatălui. Deaceia Hristos Domnul se mai numește și „*al doilea Adam*“ (I Cor. 15, 45), de către sf. apostol Pavel, care pornește dela premisa, că precum Adam cel dintâiu a fost începătorul omenirii osândite prin păcat, tot așa Hristos, al doilea Adam, este începătorul omenirii noi destinate fericirii cerești. Și ajunge la concluzia că „*precum am purtat chipul (lui Adam) celui pământesc, vom purta și chipul (lui Adam) celui ceresc*“. Și fiindcă „*carne și sânge nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nestricăciunea*“, deaceia este necesară concluzia că „*toți ne vom schimba*“, când „*morții vor învia nestricăcioși*“, la a doua venire a Mântuitorului. „*Căci trebuie ca acest corp stricăcios să se îmbrace în nestricăciune, și acest corp muritor să se îmbrace în nemurire*. Și când toate acestea se vor face, iată s'a plinit ce s'a scris odinioară: „*Inghițitu-s'a moartea în biruință. Unde îți este, moarte, boldul? Unde îți este, iadule, biruința?*“ (I Cor. 15, 49—55). Astfel, prin Iisus Hristos, firea omenească, căzută prin păcatul lui Adam, va fi nu numai scutită de pedeapsa osândei veșnice, dar și restaurată. Se spune că creațiunea firei omenești, săvârșită pe Golgota, este mai măreață decât prima creațiune la începutul lumii. Și ultimul dușman care va cădea va fi moartea, împreună cu realizatorul ei, diavolul, celce nu va mai avea nicio putere de a ispiti la rele pe oameni, a cărora viață trecută în veșnicie, dacă a fost pe pământ după voia lui Dumnezeu, nu va mai fi umbră de nicio amărăciune, ci se va împărtași, din fericirea infinită a îngerilor care văd pururea fața lui Dumnezeu (Mt. 18, 10). Aceasta e Desăvârșirea.

Așadar, pentru viața noastră morală este foarte important de știut că desăvârșirea noastră nu se înfăptuește pe pământul acesta, ci în lumea nouă ce va începe după venirea lui Hristos. Iar urmarea acestei desăvârșiri, adică fericirea veșnică, își are locașul tot în lumea viitoare. Am

mai amintit într-o predică despre setea omenirii după fericire, după desăvârșire, care în cele din urmă se îndreaptă spre Dumnezeu. Căci lucrurile trecătoare ale lumii nu pot da omului decât o mulțumire trecătoare, și nu fericire.

Regele bursei, Rotschild, fu întrebat odată: „Domnule baron, ești dumneata fericit?” — „Fericit? — răspunde el — „poți numi dumneata fericit pe omul care e silit să doarmă cu arma lângă el și care în fiecare dimineață primește scrisori în care este amenințat cu moartea?!“ (O mie de pilde).

Deci fericirea, fiind ceva spiritual, nu poate sălășlui decât în suflet. Ne este cunoscută povestea despre cămașa fericitei: O doamnă, care credea că va găsi această cămașă la femeile cele mai bogate, a trebuit să meargă, în cele din urmă, la o infirmieră săracă ce îngrijea răniții de războiu. — „Ești dumneata fericită?” — „Da” — răspunse infirmiera. — „Ingrijind pe acești frați ai mei, simt o fericire nespūsă — așteptând fericirea din ceruri”... Iar când căutătoarea de fericire i-a cerut infirmierei cămașa, fericita i-a răspuns: — „N'o mai am... Azi dimineață lipsea pânza de legat rănile, și a trebuit să-mi sfășii cămașa”... (După Lascarov-Moldovanu: *Viața creștină în pilde*).

Când Mântuitorul, în predica de pe munte, îi fericeste pe oameni, el le făgăduiește această fericire în ceruri. Iată, deci, răspunsul față de ironia necredincioșilor, care văd în această făgăduință, neputința creștinismului de a rezolva fericirea aci pe pământ. Hristos Domnul nu ne-a făgăduit fericirea aci pe pământ fiindcă prea puțin ne-ar fi dat! Ci el ne-a făgăduit și ne-a câștigat adevărata fericire, care nu poate fi decât în veșnicie. În desăvârșirea vieții veșnice. Spune sf. Vasile cel Mare, că „fericirea propriu zisă și cea mai dintâiu este binele adevărat, iar acesta e Dumnezeu... care este însuși bun, către care toate privesc, către care toate se îndreaptă... viața cea netulburată... izvorul curgător, comoara cea neîmpuținată. Oamenii cei proști, însă, necunoscând natura binelui acestuia, fericesc de multe ori lucrurile care nu sunt vrednice de nici o luare în seamă: bogăția, sănătatea și strălucirea vieții”. Or, noi am văzut ce'nseamnă toate acestea: o subredă și trecătoare mulțumire.

Desăvârșirea și fericirea adevărată n'o putem afla decât în împărăția lui Dumnezeu și în comuniunea viitoare cu el. Raiul fericirii „este comuniunea sufletelor noastre cu Dumnezeu” (Stăniloae: Iisus Hristos). Și numai în raiu putem dobândi adevărata fericire. Se spune că extazul misticilor, adecă uniunea încă de aci, de pe pământ, prin rugăciune sau contemplație, deși e

„măcar atât cât ține un surăs” (Rilke), totuși e o stare de mare fericire. Dar gândiți-vă că extazul vieții de dincolo ține o veșnicie, când vom vedea pe Dumnezeu „față către față”; gândiți-vă ce nespūsă fericire presupune; și căutați desăvârșirea.

B.

Informațiuni

■ SF. SINOD a fost convocat în sesiunea de toamnă pe ziua de 1 Decembrie c. Prima ședință s'a ținut Joi în 2 Dec. c. sub președinția I. P. S. Patriarhul Nicodim și în prezența d-lui prof. I. Petrovici, ministrul culturii naționale și a membrilor Sf. Sinod.

După Te-Deumul din Catedrala Sf. Patriarhiei, în sala de ședințe din Palatul Patriarhal, dl ministru Petrovici a citit decretul de convocare și deschidere a sesiunii ordinare a Sf. Sinod.

I. P. S. Patriarh Nicodim a rostit apoi cuvântul de deschidere, salutând pe membrii Sinodului, cerând harul dumnezeesc asupra lucrărilor lui. După expedierea telegramelor omagiale, Sinodul s'a împărțit în comisii, cărora li s'au repartizat lucrările.

În ziua următoare, Sf. Sinod și-a continuat lucrările. Comisiunile și-au prezentat rapoartele și au început debaterile la care au luat parte I. P. S. Patriarh Nicodim, dl prof. I. Petrovici, ministrul culturii naționale și membrii înaltului lor bisericesc.

Rapoartele depuse de comisiunile Sf. Sinod cuprind date asupra activității pastorale desfășurate în cuprinsul eparhiilor.

Sf. Sinod a aprobat apoi în unanimitate conferirea rangurilor ierarhice de arhieriei P. C. vicari al Patriarhiei: arhimandrit Atanasie Dincă cu titlul de *Bârlădeanul*, protos. Iosif Gafton cu titlul de *Sinaitul*, și P. C. vicar al mitropoliei oltene arhim. Antim Angelescu, cu titlul de *Craioveanul*.

La propunerea I. P. S. S. Mitropolitul Nifon al Olteniei, Sinodul a aprobat conferirea rangului de arhimandrit ieromonahilor Dosoftei Florea și Nicodim Sachelarie.

Sinodul a aprobat deasemeni reînființarea schiturilor Gura-Motrului (Mehedinți) și Zloți-Tighina, precum și transformarea bisericii Frumoasa din Iași în mănăstire de călugărițe, pe lângă care să ia ființă un gimnaziu sanitar pentru pregătirea călugărițelor infirmiere.

Ședința de după amiază a fost consacrată rezolvării lucrărilor curente, după care d. prof. I. Petrovici, ministrul cultelor, a citit mesajul de închidere a sesiunii Sf. Sinod.

■ P. S. S. EPISCOPUL NICOLAE COLAN al Clujului a împlinit vârsta de 50 ani. Cu acest prilej, „Renașterea”, organul oficial al vicariatului dela Alba-

Iulia, a ieșit în 10 pagini de sărbătoare, cu articole semnate de prietenii, admiratorii și ucenicii P. Sfinției Sale. Cum este și firesc, se scot la iveală și subliniază vredniciile, operele și răspunderile care împodobesc personalitatea ierarhului conducător al neamului și al bisericii noastre din Ardealul de nord.

Dumnezeu să-i fină harul și să-i sporască puterile pe măsura greutăților pe care le întâmpină.

Întru mulți ani.

■ **MEDITAȚIE RELIGIOASĂ.** În prezenta P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magieru și a numeroși ascultători, C. Sa Părintele Bogdan, în continuarea meditațiilor religioase stabilite, a vorbit despre „Pocăință“.

După ce — C. Sa — ne arată că păcatul este o dezordine în iubire și că datorită conștiinței regretăm Edenul fericirii pierdute, cu aceiași competență și cu o delicată expunere ne înfățișează pocăința ca un glas de strigăt al lui Dumnezeu către cei dornici de penitență. Pocăința este menită să ne trezească din zbuciumul păcatelor. Prin suferință și prin muștrare de conștiință, se trezește în om dorința de pocăință. Exemplu clasic de pocăință îl avem pe regele și psalmistul David. Pildă de pocăință a fost regele Manase din Iuda. Ioan Botezătorul a propovăduit pocăința, precum și Iisus Hristos. Act de pocăință a săvârșit femeia păcătoasă în casa lui Simon, unde Iisus a fost chemat la masă. Apostolul Petru s'a pocăit; apoi Fabiola și Maria Egipteanca, Oscar Wilde, Fer. Augustin și Giovanni Papini au dat dovadă de adâncă pocăință...

...Pocăința devine o taină sfântă în Legea nouă. Dumnezeu se bucură de întoarcerea celor păcătoși. Pocăința începe printr'o confruntare a păcatelor cu adevărata viața morală creștină. Ea se naște din suferință; suferința este un element necesar în pocăință. Chiar și cultura omenească este un rod al durerii. Suferința zămislește în sufletele noastre mărgăritarul scump al pocăinței. În lumina lacrimilor vedem ce este pocăința (botezul lacrimilor).

...Pocăința este o iubire îndurerată. A iubi mult înseamnă a ierta mult. Iertarea presupune iubire, iar iubirea lacrimile părerii de rău.

...Omul nu-i sigur nici pe calea pierzării dar nici pe calea pocăinței. În procesul de întoarcere la pocăință, iubirea lui Dumnezeu ne urmărește.

...Omul nu se mântuie singur, ci prin iubirea lui Dumnezeu. Pocăința — zice Ion Hrisostom — este dovadă iubirii lui Dumnezeu.

Harul divin se împărtășește prin taina pocăinței.

Glasul Domnului mereu ne chiamă: vino suflete neliniștit, să-ți redau pacea. Iată viu. Pocăința este deci iubirea nestrămutată a lui Dumnezeu, față de fiii săi.

Lucrați până este ziuă, căci vine noaptea când nu veți mai putea lucra, zice Mântuitorul.

Să ne întâlnim plecându-ne sub patrafir la spovedanie.

Spovedania este iubirea îndurerată prin care ne întâlnim cu încă o treaptă pe scara desevășirii. A. P.

■ **DE SĂRBĂTOAREA UNIRII** dela 1 Decembrie, multe dintre ziarele și revistele săptămânale au apărut cu un conținut foarte bogat și bine selecționat. Amintim „Tribuna“ dela Brașov excepțional de bogată — 96 pagini — și „Timpul Transilvaniei“ și „Tribuna Română“ dela Arad.

„Timpul Transilvaniei“ a apărut în 12 pagini frumos ilustrate și cu articole variate.

„Tribuna Română“ ne-a surprins în chip neașteptat de plăcut. În cuprinsul ei bogat — de 16 pagini — are articole și poezii alese, semnate, de bărbăți dintre cei mai aleși ai neamului nostru, în care însemnătatea zilei de-1 Decembrie este arătată în toată măreția ei. Nu lasă nimic de dorit. Citită cu plăcere dela început până la sfârșit, îți lasă limpede în suflet icoana adunării dela Alba-Iulia, împreună cu vrerile și hotărârile ei din 1918 și de totdeauna.

Pentru tinerii ei redactori: L. Emandi și P. Pascu, numărul „Tribunei Române“ dela 1 Decembrie 1943 constituie ungera și consacrarea lor de gazetari autentici, vrednici de precursorii lor dela „Tribuna“ și „Românul“.

Tot cu data de 1 Decembrie 1943 a apărut în Capitală un săptămânal nou, de luptă și afirmare românească: *Transilvania noastră*, sub direcția poetului Ion Th. Ilea. E o publicație mult promițătoare. Ne-a plăcut în chip deosebit articolul din numărul al doilea, despre „Cetatea sufletului transilvănean“, semnat de dl prof. C. Rădulescu-Motru. Pentru cuvintele D-sale despre *obiceiurile sănătoase și împotriva bârfirilor*, ne permitem să-l reproducem în întregime:

„Este un adevăr cunoscut de mult că obiceiurile sănătoase apără existența unui popor mai bine decât cele mai întărite ziduri de cetate. Mulțumită unor asemenea obiceiuri, a durat de veacuri existența națională a fraților noștri din Transilvania. Ceva mai mult. Mulțumită unor asemenea obiceiuri ne-a fost și nouă, a celor de dincoace de Carpați, încrederea sporită în menirea istorică a Neamului Românesc. O călătorie prin Transilvania este ca o trecere printr'un aer curat de munte; prilej de înviorare și de mândrie.

Imi voi aminti totdeauna cu drag de călătoriile pe care, înainte de războiul întregirii Neamului, le făceam prin Transilvania pentru a vizita pe Nicolae Oncu, directorul băncii Victoria din Arad, și în acelaș timp ocrotitorul redacției Tribuna. Cu ce înpros-pătare sufletească mă înapolam în București, după fiecare vizită! Obișnuit cu atmosfera redacțiilor bucureștene, unde atacurile personale ajungeau până la bârfeli, mă trezeam în redacția Tribunei într'o atmosferă senină ca de biserică. Nici o bârfeală; nici o

critică măcar la adrese culva; desi redacția era de ziar politic. Redactorii tribuniști erau gata să asculte numai vești bune și de nădejde. Când aduceam cu mine câte o carte tipărită de curând, fețele lor se iluminau de bucurie. Odată i-am înduișat până la lacrimi, arătându-le o recenzie scrisă într'o mare revistă franceză despre teza de doctorat a unui Român. Tot ce era operă de Român, era pentru ei lucru sfânt.

Sănătoase obiceiuri! Ele au pregătit marele act al Unirii dela 1 Decembrie 1918, și atât cât vor dura ele, nu am teamă de existența națională a fraților Transilvăneni. Căci ele formează în jurul sufletului acestora cea mai întărită cetate. Și ele vor dura sunt sigur, în ciuda tuturor influențelor și exemplelor nefaste care le subminează.

Actul Unirii nu s'a terminat încă. El va mai cere eforturi și sacrificii. Toate acestea se vor găsi, câtă vreme obiceiurile sunt sănătoase.

■ **LIBRĂRIA „INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE“** s'a mutat în Calea Griviței. Nr. 125 (între Gara de Nord și str. Buzești). Telefon 3, 31. 76.

Bogat asortată cu literatură religioasă și universală, cărți de ritual, obiecte bisericești, icoane de toate mărimile, papetărie și tot soiul de rechizite.

Nr.4862/1943

Comunicat

Comunicăm aci mai jos în copie, pentru conformare, ordinul Consiliului Central Bisericesc privind obligația preoților de a-și clarifica raportul canonic cu Chiriaria pe teritoriul căreia locuiesc.

C o p i e: Patriarhia Română, Consiliul Central Bisericesc Nr. 5559 — 5785, 11 Nov. 1943. **PREA SFINȚITE**, Delegația Permanentă a Consiliului Central Bisericesc, luând în cercetare propunerea de a fi trecuți din oficiu în listele electorale a colegiilor preoțești toți diaconii și preoții având preoția lucrătoare, a hotărât în ședința din 3 Noembrie a. c. următoarele: „a) Toți diaconii și preoții, indiferent de locul unde au primit hirotonia, fie că sunt profesori de religie sau de alte materii, fie funcționari bisericești sau civili, precum și funcționarii categoriilor amintite mai sus, să-și clarifice până la 1 Ianuarie 1944 raporturile canonice cu Chiriaria pe teritoriul căreia își exercită funcția, sau locuiesc. In caz contrar să fie sancționați conform canoanelor.—b) Cei cu raporturile canonice clarificate să fie obligați să slujească onorific la Sf. Liturghie cel puțin odată pe lună, precum și la toate Doxologiile (Te—Deumuri) oficiale, fiecare la biserica destinată de Sf. Chiriarchie. c) Aceștia vor fi trecuți din oficiu în listele colegiilor electorale preoțești“. —In consecință, cu frățescă dragoste vă rugăm să binevoiți a dispune aplicarea

art. 38 și 39 din *Regulamentul electoral* având în vedere precizările de mai sus. Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări. L. S. **PREȘEDINTE PATRIARH** ss. Nicodim. Consilier, referent ss. Indescifrabil.

Arad, la 24 Noembrie 1943.

Consiliul Eparhial.

Nr. 7490/1943.

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea, *prin alegere*, a parohiei de *clasa I (primă) Agriș I*, protopopiatul Șiria, cu termen de 30 de zile.

Venite:

1. Una sesiune parohială, cu dreptul de pădure și pășune și una cănepiște.
2. Birul și stolele legale.
3. Locuință în casa parohială de sub Nr. 214 cu supra edificate și grădină.
4. Salarul dela Stat.

Preotul ales va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său. Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, adresate Consiliului parohial din Agriș, se vor înainta Consiliului Eparhial Arad.

Preoții admiși a candidare, cu prealabila aprobare a protopopului tractului, se vor prezenta în sf. biserică din Agriș pentru a servi, cânta și cuvânta, și pentru a face cunoștința alegătorilor.

Din ședința Consiliului parohial Agriș, ținută la 7 Noembrie 1943.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial dela 23 Noembrie 1943.

† **ANDREI**

Episcop.

2—3

Traian Cibian

consilier, referent eparhial.

Școala de Duminecă

51. Program pentru Duminecă 19 Dec. 1943.

1. *Rugăciune*: Doamne și Stăpânul vieții mele... (Ceaslov, pg. 20).
2. *Cântare comună*: Nașterea Ta, Hristoase... (70. Cânt. rel. pg. 56).
- 3—4. *Cetirea Evangheliei* (Matei 1, 1—25) și *Apostolului* (Evrei 11, 9—10; 32—40) zilei, cu tălcuire.
5. *Cântare comună*: Mântuire a trimis Domnul (70. Cânt. rel. pag. 56).
6. *Cetire din V. T.*: Porunca VI. dz. (Calea Mânt. Nr. 12 din 20 Sept. 1942).
7. *Povește morale*: Fericirea dreptilor. (Cartea înțel. lui Sol. c. 3).
8. *Intercalații*: (Poezii rel. etc.).
9. *Cântare comună*: Fecioara astăzi... (70. Cânt. rel. pag. 57).
10. *Rugăciune*: Stăpâne atotputernice și necuprins... (Vezi Nr. din 28 Nov).

(A se vedea „Instrucțiunile“ din Nr. 1, 1943).

A.